

Ríkislögreglustjóri
Skúlagötu 21
101 Reykjavík

Embætti landlæknis og Sóttvarnarlæknir
Katrínartúni 2
105 Reykjavík

Reykjavík, 18. mars 2020

Efni: Greinargerð um samskipti Eflingar við gagnaðila í yfirstandi kjaradeilu við SÍS, ss. varðandi undanþágubeiðnir og verkfallsframkvæmd hjá Kópavogsbæ

Vísað er til fyrra minnisblaðs Eflingar - stéttarfélags til ríkislögreglustjóra, sóttvarnarlæknis og landlæknis frá 6. mars sl. Þar var gerð grein fyrir þeim ráðstöfunum sem félagið hefur gripið til varðandi efni sameiginlegs minnisblaðs embættanna dagsett 4. mars 2020 og afstöðu félagsins til einstakra atriða er það varðar.

Með erindi þessu vill félagið gera grein fyrir samskiptum við Kópavogsbæ vegna yfirstandandi verkfalls þar og undanþágubeiðna sem borist hafa frá bænum, þar sem vísað hefur verið til Covid-19 faraldursins. Einnig vill félagið varpa ljósi á samhengi málsins sem eru kjaraviðræður félagsins við Samband íslenskra sveitarfélaga (SÍS).

Bakgrunnur málsins er sá að félagsmenn Eflingar sem starfa hjá Kópavogsbæ og öðrum sveitarfélögum á félagssvæði Eflingar með samningsumboð hjá SÍS hafa verið í ótímabundnu verkfalli síðan 9. mars sl. Efling undirritaði kjarasamning við ríkið þann 7. mars sl. og við Reykjavíkurborg þann 10. mars sl. Þeir samningar fólu í sér sérstakar kjaraleiðréttingar til láglaunafólks og sögulega vanmetinna kvennastarfa. Afstaða Eflingar er að sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu beri að gera sambærilegan kjarasamning og Reykjavíkurborg við Eflingarféлага enda um að ræða sömu störf, metin til jafns í sameiginlegu starfsmatskerfi samningsaðila, innan vébanda sama stéttarfélags og á sama atvinnusvæði. Samband íslenskra sveitarfélaga f.h. umræddra sveitarfélaga hefur hafnað þessu. Af þeim sökum sér hvorki til lands í lausn deilunnar né í aflýsingu verkfallsaðgerða. Samband íslenskra sveitarfélaga hefur að dómi Eflingar tafið samningaviðræður fram úr hófi, samanber kröfu þeirra um að fimm sólarhringar liðu milli samningafunda 11. og 16. mars sl. Efling hefur gert athugasemdir við seinagang í viðræðunum við bæði SÍS og ríkissáttasemjara. Efling harmar að þessi staða sé uppi enda hefur félagið lagt sig fram um að leysa hratt og örugglega úr útstandandi kjaradeilum með hliðsjón af tilmælum embættanna í minnisblaði frá 4. mars sl., samanber hraða lausn mála gagnvart Reykjavíkurborg og ríkinu.

Frá því verkfall gagnvart sveitarfélögum með samningsumboð hjá SÍS hófst 9. mars sl. hefur Eflingu borist nokkur fjöldi undanþágubeiðna frá skrifstofum sveitarfélaganna. Hafa undanþágubeiðnir verið afgreiddar af undanþágunefnd í samræmi við þá afstöðu sem félagið lýsti í áður nefndu svari til embættanna þann 6. mars sl. Undanþágur er varða aðbúnað og hreinlæti viðkvæmra hópa, sér í lagi fatlaða og aldraða, hafa verið samþykktar. Á hinn bóginn hefur félagið hafnað beiðnum um undanþágur vegna þrifa í grunn- og leikskólum. Vísast þar sér í lagi í hjálagaða undanþágubeiðni sem send var frá Krístrúnu Einarsdóttur starfsmannastjóra Kópavogsbæjar þann 16. mars sl. Í erindinu var sótt um undanþágu fyrir mikinn fjölda starfsmanna eða sem nemur samtals 38,5 stöðugildum í fjórum grunnskólum í Kópavogi. Í erindinu er fullyrt að þar sé verið að „bregðast við fyrirmælum stjórnvalda, almannavarna og sóttvarnarlæknis um að halda uppi skólastarfi“ og því haldið fram að sóttvarnarlæknir, almannavarnir og menntamálaráðherra hafi „sent út tilmæli um að grunnskólar séu opnir meðan á samkomubanni stendur“ sem Kópavogsbæ beri „skylda...að hlíta“. Einnig er vísað sérstaklega til barna foreldra sem vinna í heilbrigðisþjónustu, löggæslu og við kennslu („forgangsbarna“) sem gefið hefur verið út að eigi að vera í forgangi varðandi leikskóla- og grunnskólavist.

Formaður Eflingar hafnaði ofangreindri undanþágubeiðni að höfðu samráði við undanþágunefnd félagsins og upplýsti starfsmannastjóra Kópavogsbæjar skriflega þar um þann 17. mars sl.

Vegna höfnunar á ofangreindri undanþágubeiðni, þar sem Kópavogsbær vísar í fyrirmæli yfirvalda í tengslum við Covid-19 faraldurinn, vill Efling gera sóttvarnaryfirvöldum milliliðalaust grein fyrir afstöðu sinni. Efling kannast ekki við að stjórnvöld hafi sent út sérstök fyrirmæli um að grunnskólum skuli haldið opnum heldur er skilningur Eflingar sá að stjórnvöld hafi kosið að gefa ekki út fyrirmæli um lokun þeirra, og hvatt foreldra til að senda heilbrigð börn sín til skóla sem opnir eru. Engu að síður er skólastarf víða um land skert sökum smithættu af völdum Covid-19 faraldursins, í samræmi við opinber tilmæli og leiðbeiningar. Efling fær því hvorki séð að lokanir eða skert opnun grunnskóla sökum verkfallsaðgerða félagsins feli í sér hömlur á sóttvarnaaðgerðum né að í þeim aðgerðum sé gengið gegn tilmælum yfirvalda, jafnvel þótt verkfallsaðgerðir geri lokanir skóla líklegri og útbreiddari en ella hjá nokkrum sveitarfélögum, einkum í Kópavogi.

Varðandi forgangsbörn er félagið reiðubúið til viðræðna við Kópavogsbæ um lausnir til að tryggja framkvæmd í samræmi við opinber tilmæli, en félagið getur ekki að óathuguðu máli fallist á að ráðstafanir vegna skólavistar forgangsbarna krefjist þess að tæplega 39 stöðugildi skólalíða séu boðuð til starfa á undanþágu og tilætluð áhrif löglegra verkfallsaðgerða þar með takmörkuð fram úr hófi. Formaður og framkvæmdastjóri Eflingar hafa lýst sig reiðubúin til samtals við Ármann Kr. Ólafsson bæjarstjóra Kópavogs um verkfallsframkvæmd í gegnum ítrekuð skilaboð (11. mars, 16. mars og 17. mars sl.) en hafa þau verið að engu höfð. Félagið telur þann hátt bæjarstjóra Kópavogs einkennilegan í ljósi tímaþvingunar sem starfsmannastjóri Kópavogsbæjar hefur greinilega sóst eftir að setja á Eflingu við afgreiðslu undanþágubeiðna.

Ítrekað er að Efling harmar þann drátt sem orðið hefur á lausn kjaradeilu félagsins við Kópavogsbæ og önnur sveitarfélög með samningsumboð gagnvart Eflingu hjá SÍS. SÍS er á þessum tímapunkti eini opinberi samningsaðilinn sem á ósamið við Eflingu. Félagið er tilbúið að ganga frá kjarasamningi við SÍS á sömu nótum og við ríkið og Reykjavíkurborg, og gerir engar kröfur á hendur SÍS umfram það. Félagið setti í forgang að upplýsa ríkissáttasemjara um þessa afstöðu um leið og hyllti undir lok viðræðna við Reykjavíkurborg. Í þessu samhengi furðar félagið sig á því að gagnaðilar í kjaradeilunni leggi alla áherslu sína á að fá viðamiklar verkfallsundanþágur með vísun í Covid-19 faraldurinn, fremur en að hlíta opinberri hvatningu frá sóttvarnaryfirvöldum um að sinna kjaraviðræðum af alvöru og eðlilegri

lausnamiðun. Vekur þetta að mati félagsins upp knýjandi spurningar um það hvernig gagnaðilar félagsins í ókláruðum kjaraviðræðum túlka opinber fyrirmæli varðandi Covid-19 faraldurinn og um það af hvaða rótum sú túlkun sé runnin.

Að lokum skal endurtekið að Efling lýsir eindregnum vilja til að bregðast við athugasemdum, óskum og leiðbeiningum frá embættum ríkislögreglustjóra, landlæknis og sóttvarnarlæknis. Koma má erindum þess efnis til undirritaðs, með tölvupósti á vidar@efling.is og/eða í gegnum síma 695-4280.

Viðar Þorsteinsson
framkvæmdastjóri Eflingar - stéttarfélags